

[Alfred Andersen.]

dringer i Vejen for Kommunerne, naar disse af bestemte Grunde ønsker Bunkers fjernet, fordi de skal anvende Grunden til noget andet.

Horn: Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at fremføre et Par Spørgsmaal, som i den nærmeste Tid maa finde en Løsning, nemlig Spørgsmaalet om Landbrugets Arbejdskraft og i Forbindelse dermed Spørgsmaalet om Arbejdsforholdene for Landbrugets Arbejdere.

Der tales ofte baade her i det høje Ting og i Pressen om manglende Arbejdskraft til Landbruget. Efter de Oplysninger, man har fra Arbejdsanvisningskontorerne, er der nu noget mindre Grund til denne Klage, end man fra visse Sider vil hævde. Jeg kan saaledes nævne, at begge Amtsarbejdsanvisningskontorerne paa Fyn har kunnet tilfredsstille Efterspørgselen efter Arbejdskraft i Tiden indtil nu. Men der er et Problem her, endog et meget vigtigt Problem, det skal jeg vel erkende, og jeg vil derfor gerne slaa til Lyd for, at vi nu gaar i Gang med at faa dette Problem løst. Vi ved ogsaa, at i 1938 nedsatte afdøde Statsminister Stauning en Kommission til at undersøge hele dette Forhold. Kommissionen har, saa vidt jeg ved, afgivet en Betænkning. Arbejdet er ikke videreført paa Grund af Besættelsen, men som det vil være det høje Ting bekendt, fremsatte mit Partis Ordfører forleden Dag nogle Betragtninger om dette Forhold som vort Syn paa dette Omraade.

Det er jo ikke hverken et Før- eller Efterkrigsproblem, men er skabt af den økonomiske og sociale Udvikling og virker stærkest, naar Spændingen mellem Landbrugserhvervet og andre Erhverv er stor. Forholdet kommer ogsaa til Udtryk i Vandringer fra Land til By og skaber sociale Problemer og Boligproblemer, som i denne Tid er nærmest uløselige for de Mennesker, som arbejder med disse Forhold i Byerne.

Jeg har nævnt, at Aarsagen ligger i selve Udviklingen i Samfundet, og Spørgsmaalet kendes jo ogsaa i andre Lande. Jeg skal derfor ikke komme ind paa alle de enkelte Forhold, som her gør sig gældende, men afgrænse mine Synspunkter til

de enkelte Omraader, der for mig staar som de væsentlige.

Det store Skred i Flytningen af Folk fra deres Hjemstavn paa Landet til Byerne havde vi i 1930erne, hvor ca. 30 000 flyttede deres Bopæl, en Tendens, som var at forklare ved de ringe Lønninger, som Landbruget bød paa daværende Tidspunkt, og Tendensen til at afskedige Medhjælpere om Vinteren, hvorved der skabtes Usikkerhed for de Folk, der beskæftigede sig med dette Erhverv. Under Besættelsestiden har vi faktisk haft det modsatte Billede, idet Lønnen for de unge Medhjælpere er steget ret stærkt og egentlig ikke skulde friste nogen til at søge over i andre Erhverv som fremtidig Levevej; anderledes har det ganske vist været for de gifte Medhjælpere. Naar det alligevel er saadan, kan der maaske være forskellige Forklaringer, bl. a. Ungdommens naturlige Trang til at prøve Eventyret, Trangen til at prøve noget, hvor der sker noget, saadan som Tilfældet er ved forskellige Arbejder i Byerne, ved Tørvearbejde og Brunkulsarbejde, saaledes som vi har kendt det forskellige Steder i Landet.

Naar Ungdommen har søgt bort fra Landbruget i disse Aar, tror jeg dog ikke, at det alene og afgørende skulde være Eventyrlysten, som er Forklaringen. Forklaringen maa snarere søges i selve Arbejdsforholdene, Ferieforhold og Boligforhold m. m., noget, som afskrækker Landbrugets Arbejdere. Landbrugets Arbejdere, og det gælder ogsaa de ældre, er stillet ringere paa disse Omraader end de øvrige Arbejdere her i Landet, ja, end de øvrige Borgere her i Landet, bortset fra Husassistenter, dem, der virker i Restaurationsfaget, og Søfolkene, som er placeret paa samme lave Rangtrin som Landarbejderne.

Vil man naa til en Ordning af Spørgsmaalet, maa man derfor tage de særlige Forhold op til Revision, som gælder for disse Grupper af Medborgere, ikke alene de unge, men ogsaa de ældre. Vi maa have indført samme Arbejdstid i Landbrugserhvervet som i andre Erhverv, og det maa kunde lade sig gøre med lidt god Vilje hos Parterne. Man maa forstaa, at Fritiden i Dag spiller en lang, langt større Rolle for det enkelte Menneske end tidligere, hvilket jo ogsaa er erkendt ved de Foranstaltninger, som vi her i det høje Ting har gennem-